

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΧΟΛΙΟ

Αγαπητοί αναγνώστες,

Τα κείμενα που δημοσιεύουμε στο τρίτο τεύχος του 2014 της *Κοινωνικής Εργασίας* κινούνται εντός του ευρύτετου τομέα της υγείας, με διαφορετικά αντικείμενα που ευελπιστούμε ότι θα τύχουν του ενδιαφέροντός σας.

Μια βιογραφική προσέγγιση σε περιπτώσεις καρκίνου του μαστού και μαστεκτομής διερευνούν - και παρουσιάζουν στο άρθρο τους - ο κοινωνιολόγος Μανόλης Τζανάκης και οι κοινωνικοί λειτουργοί Κυριακή Κατσικάρη και Μαρία Μπρέκη, σε δείγμα 14 γυναικών, μέσω βιογραφικών - αφηγηματικών συνεντεύξεων. Οι γυναίκες του δείγματος συμμετείχαν, επιπλέον, σε προγράμματα αυτοβοήθειας και δραστηριοποιήθηκαν σε ομάδες εθελοντικής υποστήριξης ομοιοπαθών. Οι συγγραφείς καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι, και οι περιπτώσεις καρκίνου του στήθους, όπως και άλλες χρόνιες ασθένειες, οδηγούν το άτομο σε "βιογραφική ρήξη" και σε επαναδιαπραγμάτευση της σχέσης με τον εαυτό και τους άλλους, και "εν τέλει στον επαναπροσδιορισμό των βασικών αξιών της ζωής".

Όπως είναι γνωστό, η ατομική ευθύνη για την προσωπική ζωή και την κοινότητα αποτελεί βασική αξία στις προτεσταντικές κοινωνίες. Υποστηρίζεται, μάλιστα, ότι και στην πρακτική αυτή πιστώνεται, μεταξύ άλλων παραγόντων, η οικονομική ανάπτυξη των χωρών αυτών τους τελευταίους τέσσερις αιώνες. Τη συναντίληψη της ατομικής ευθύνης ως βασικού στοιχείου συνέργειας κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών υγείας στο νεοφιλελεύθερο μοντέλο, εξετάζει στο άρθρο του, μέσω βιβλιογραφικής διερεύνησης, ο λέκτορας κοινωνικής εργασίας Στέφανος Κόφφας. Γίνεται αναφορά σε μια σειρά "προσδιοριστών" ασθένειας/προαγωγής υγείας που αφορούν την ατομική συμπεριφορά και το οικογενειακό, κοινωνικό, πολιτισμικό κ.λ.π. περιβάλλον του ατόμου, και τονίζεται η σημασία των προληπτικών μέτρων ενημέρωσης και ενίσχυσης ορθολογικών συμπεριφορών που ελαχιστοποιούν τους κινδύνους για την υγεία.

Η γήρανση του πληθυσμού σε παγκόσμιο επίπεδο, αλλά κυρίως στις αναπτυγμένες χώρες και στην Ελλάδα, είναι μια δημογραφική εξέλιξη που απασχολεί ένα ευρύ φάσμα επιστημόνων τα τελευταία πενήντα χρόνια. Η φροντίδα υγείας και πρόνοιας προς τους αυξανόμενους πληθυσμούς των ηλικιωμένων ατόμων λαμβάνει όλο και περισσότερο

πιεστικές διαστάσεις και επιφέρει μεγάλες επιβαρύνσεις στα ασφαλιστικά συστήματα υγείας και κοινωνικής προστασίας. Τα θέματα αυτά αναπτύσσουν στο άρθρο τους οι Μαρία Δούκα, καθηγήτρια εγαρμογών στην κοινωνική εργασία και Ιωάννης Παπαδόπουλος, κοινωνικός λειτουργός, δίνοντας έμφαση στον κεντρικό ρόλο της κοινωνικής εργασίας και των κοινωνικών λειτουργών στις υπηρεσίες φροντίδας των ηλικιωμένων.

Η Συντακτική Επιτροπή